

't 'Tussedurke'

'Berchs-Heem' is gevestigd in het voormalig zusterklooster van Berghem, Willibrordusstraat 49b.

Openingstijden heemkamer

1e zondag van de maand: 11.00-13.00 uur

De maandag daaropvolgend: 19.00-21.00 uur

Ook na een telefonische afspraak via de secretaris (06-53 726 742) bent U van harte welkom.

Redactie Tussedurke:

Jan van der Burgt 0412-401 183

janenjos@ditadres.com

Ria Boeijen 06-53 726 742

riaboeyen4@hotmail.com

Kopij: liefst onbewerkte tekst digitaal aanleveren bij de redactie.

Website Berchs-Heem

Berchs-Heem op internet: www.Berchs-Heem.nl.

Op deze site vindt U actuele zaken maar ook foto's van zowel activiteiten als oude foto's. Blijf via de site op de hoogte van onze activiteiten en nieuwsberichten.

Fotogroep

Als u nog in het bezit bent van interessante oude foto's, neem dan contact op met de fotowerkgroep:

Ineke Mulders 0412-402 901

Jos van der Burgt 0412-401 183

Marieke Spanjers 0412-405 130

Voor meer informatie kunt u

zich melden bij Rinie Gremmen 0412-402 141

Foto's of afbeeldingen krijgt u na het scannen retour.

Contributie

Jaarlijkse contributie is € 20,00 per persoon.

Wij verzoeken u het bedrag over te maken naar Rabobank IBAN NL60 0106 5168 17,

t.n.v. Berchs-Heem

Voor vragen over automatische incasso:

Lambert van Hintum, penningmeester.

0412-402 515, lambertvanhintum@hotmail.com.

Heemkundevereniging
BERCHS-HEEM
anno 19 maart 1992

Jaargang 14 • nummer 2 • december 2014

Van de redactie

Beste leden, in dit nummer kunt u lezen over:

Film Market Garden

Open Monumentendagen

Expositie inkijskastjes van Theo van Hout

Onthulling pilaster bij de Berchplaets,

Lezing: Lodewijk Napoleon in Brabant door

Hans van den Eeden

Nieuw oorlogsmonument

De Rabo clubkascampagne

Lezing: Gezin XXL door Ad Rooms

Kerstpuzzel.

In memoriam

In memoriam leden van Berchs-Heem:

Jo van der Heijden Berghem:

geb. 23-09-1942, overl. Berghem: 11-09-2014.

Activiteiten

Nieuwjaarsreceptie 4 januari.

Jaarvergadering maart 2015.

Uitnodigingen volgen.

Oproep

Denk bij het opruimen van oude spullen van uw zolder aan Berchs-Heem. Gooi geen voor ons belangrijke spullen weg, neem contact op met Lambert van Hintum, 0412-402 515.

Verhuisbericht

Het komt regelmatig voor dat leden van onze vereniging gaan verhuizen. Wij verzoeken u ons daarvan in kennis te stellen zodat wij u op uw nieuwe adres ook weer onze uitnodigingen en andere informatie kunnen bezorgen, graag doorgeven aan secretaris Ria Boeijen met vermelding van uw adres en uw lidmaatschapsnummer.

Oproep

Een van onze leden, Leo Hoeks, is bezig aan een boek over Meester Gielen en zijn vrouw Mevrouw Gielen-Kraan. Als u foto's en verhalen/anedkotes over die tijd heeft en dit beschikbaar zou willen stellen, zal dat in dank aanvaard worden.

Reacties graag aan Ria Boeijen of Leo Hoeks

* Nieuwe openingstijden. Zie links boven

Voorwoord.

Beste leden en niet leden.

Berchs-Heem 1 jaar in het 'Klooster'.
Wanneer u dit leest heeft Berchs-Heem weer historie geschreven namelijk, zij 'woont' 1 jaar in het 'Klooster'. In het begin was het onwennig en moesten we veel zoeken waar alles was gebleven, maar na een paar maanden was het net of we er altijd hebben 'gewoond'. Terug kijkend is dit jaar wel heel snel gegaan.

Jammer dat tijdens onze maandelijkse openstelling men ons nog niet helemaal heeft gevonden. Er wordt hard aan gewerkt om daar verbetering in aan te brengen. Jammer voor een aantal leden dat we op de 1e verdieping zitten en dat het voor hen moeilijk is om boven te komen.

We zijn tijdelijk gehuisvest op 1e verdieping, maar we hopen nog stillekus dat we de ruimtes krijgen op de benedenverdieping, o.a. de kapel en een paar kamers. Als voorbeeld wil ik stellen dat we ons op de Open Monumentendag vanuit deze ruimtes hebben gepresenteerd. Ik kan u zeggen dat dit meer dan geslaagd is te noemen. Velen hebben een kijkje genomen in onze locatie en de fietstocht door Berghem gedaan. De gegevens voor de fietstocht zijn uitgebreid met een mooie kaart en duidelijke foto's op papier gezet.

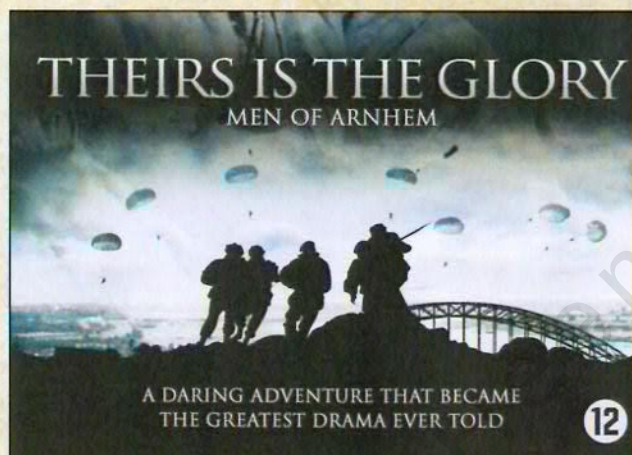
Ik zou tegen onze leden willen zeggen, kom vooral eens een keer kijken in onze heemkamer, dan zien jullie wat we voor historische spullen hebben verzameld en waar wij zoal over beschikken.

Voor u allen wens u ik gezonde feestdagen toe, met zo nu en dan een lekker hapje en drankje, en ik hoop dat 2015 voor u en voor Berchs-Heem een mooi jaar mag worden.

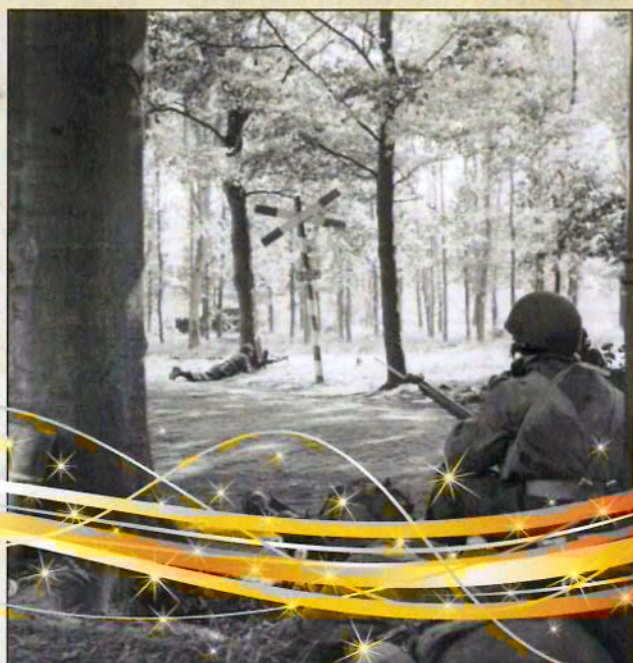
Liist 't Tussedurke op oew gemak efkes deur ès ge tussedur efkes tijd hêt.

Gerard van der Linden
Voorzitter Berchs-Heem

Vertoning film 'Market Garden'.

Tijdens de openstelling van de heemkamer op 7 en 8 september is de film Market Garden vertoond. Er zijn tijdens de vertoning van de film, 70 bezoekers geweest, waaronder ook een aantal bewoners van de Wilberthof. De vertoning van de film was zeker een succes en we zullen in de toekomst nog meer films gaan vertonen.

Open Monumentendagen, 13 en 14-09-2014.

Thema : 'Op reis'.

De Open Monumentendagen, met dit jaar als thema: 'Op reis', waren zeer geslaagd.

Op onze nieuwe locatie mochten we veel mensen ontvangen. Er was volop belangstelling, vooral voor de fietsroute door ons mooie Berghem. Deze fietsroute is mooi en heeft een lengte van 24 kilometer en is goed te volgen met duidelijke omschrijvingen en prachtige foto's.

Mobiliteit en mobiel erfgoed.

Ook werd er tijdens de Open Monumenten dagen in de kapel van de Wilberthof een diapresentatie gegeven over monumenten in Berghem. Het was weer de moeite waard om mee te doen.

Inkijkkastjes, Theo van Hout, 28 september

Theo van Hout hield een boeiend verhaal over het ontstaan van zijn inkijkkastjes, in den Herd bij Zorgcentrum De Wilberthof.

Theo heeft een passie voor het boerderijleven.

Begin van deze eeuw toen Brabant geteisterd werd door de vogelgriep, gekke koeienziekte en de geiten die voor koorts zorgden, bedacht Theo dat het misschien wel snel gedaan was met de boerderijen en stallen in onze omgeving. Fietsend door de regio viel het hem op dat er maar weinig in de weilanden te bewonderen was.

Theo is opgegroeid in een groot gezin op de boerderij en omdat uit voorzorg al het vee weggehaald was bedacht hij: dit mag niet verloren gaan. Hij ging elke stal, in het klein, van het materiaal rondom zijn huis namaken. De koeien, kalveren,

geiten, kippen en varkens probeerde hij zoveel mogelijk na te bootsen.

Van het een kwam het ander en intussen heeft hij een kleine honderd inkijkkastjes gemaakt. Natuurgetrouw nagebootst, op schaal van 1 op 20, van begin 1900 tot nu. Theo heeft ondanks het mooie weer zeker 30 mensen bijna 2 uur kunnen boeien met zijn verhaal en zijn inkijkkastjes. Met hulp van een camera bediend door Gerard v.d. Linden was het zeker de moeite waard. Elk detail werd uitgelicht. Het publiek kon meteen vragen stellen en door deze interactie was het een prachtige lezing met een tentoonstelling die gezien mocht worden.

Pilaster

Op zaterdag 27 september is de pilaster bij de nieuwe Berchplaats onthuld. Tijdens deze onthulling waren een voetbalteam van Berghem Sport, het 1000e lid van Berghem Sport, de Dorpsraad, het bestuur van Berchs-Heem en mensen uit de buurt aanwezig.

Tijdens de onthulling heeft Riny Boeijen een zelf gemaakt verhaal voorgedragen, verteld door de pilaster.

“Hier stôk dan”

Ès oe in Bèrge nie kenne, dan wôrt ‘r alt gevraagd:
‘Van wie zedde ge d’r enne?’

Mijn hen ze dè nôit gevraagd, mar ès ge ‘t wete wilt; ik ben d’r enne van Naris Ruijs èn Lee de Bim.

Nou zudde musschien laache, toch is dè ècht wôrrent woar. Want Naris èn Lee hebbe mijn gemakt. In 1939, krèk vur d’n orlog. Doar han ze nie ens ‘n vrouw be nôddig, die twieje ware durren tijd al lang vurrut! Ik ben d’r enne van ‘n twelling. Saame mi m’n bruur stonne we ôn de Sportstroat die groewte pôrt vast te haawe. M’n bruur leeft nie mer, mar ik ben d’r nog wel. Èn ik kan oe vertelle dè we wè meegemaakt hebbe in die jôrre toen ‘t hier nog ‘n voetbalvêld waar.

Wè daachtte ès al dè vrouwvolk van de KPJ in de korte boks ônt rondsprunge waar?

De wandelsport èn de hèrmunnie zijn d’r geweest. Ik heb ‘r ok ‘n kat zô hard zien loewpe ès unnen hoas. Èn hij hiette Kees. De Zwaluw hetter nog ôit duive los geloate. Doar hak ‘t nie zô op, want die schete op munnen kop, nèt ès die dakschijters van Sjaak Sijnen èn Grad van Hintum!

Mar ‘t môiste van alles waar toch ‘t voetballe.

Dan hen ze ‘t teegewôrrig over dieje Ziggodome èn de Arena. Och jonge, dè han wij hier in de jôrre vijftig al. Ès die Hèrpse bônne hier kwaame speule, dan dinne wij de pôrt ope èn wôrde de tribunes zoewe nor binne gereeye. D’r kos hêndig ‘n por duuzend man op. Èn dan hebbe ze ‘t over skaibokse. De hielj kappeloan Kitslaarstroat ha ‘n skaiboks. Doar hong ‘t sondegsmiddeg ès ‘t uurste moes speule mitte biejn in d’n dakgeut. Wij han ok ME. Gen busse vol, mar twe man; de Pol èn de Parl. Ès die twieje rondlieje, dan hiel iederiejn zonne moel. Zèllufs Lee Vos èn Cees ‘t Kètje. Èn Wimke van Miene zörgden ‘r vur dè ze amôl achter d’n droad bleve. Zoewe dinne we dè! Och ik zie Driek van Vugt nog langs de lijn zitte. Hij keek nie nor ‘t voetballe, mar enkelt nor hoe schôn z’n vèld urbe laag. Wè trok-ie unne poszegel ès Jas de Laaw wir unne ros uit zonne dries schupte. Ès of-ie ‘t èèges vuulde. Èn wè daachte van Hènk van Pukke, d’n dokter. Die ha gen spuitbusse, nietapparate of al dè grèej dè ze teegewôrrig hebbe.

Unne wôtterzak mi unne spons erin, dè hattie. “Even kijken”, zin-ie dan. Want hij prôtte strèèlluk ès-ie in functie waar, mar ja doar waar ‘t dan ok unne dokter vur. Èfkes mitte spons ‘r over. “Gaat wel weer”, zin-ie èn Hènk de Gieps hoemperde ‘t vèld wir op, of-ie wô of nie! De klèèn jong han ok schik mit voetballe. Ès ‘t schôn wiir waar èn ze han nog ‘n bietje van d’r traktemènt over, ginge ze unnen ijsco koewpe be Piet de Kat of Harry de Sieb. Èn ès Ajaan -‘t kenon - Hèndriks op gool schoot èn diejen bal zèlde wir is unne kiejre de schutting over, dan zaag ik die jong amôl vurbe stiejve. Wietem ‘t uurste ha. Behalve ès-ie be Has Martens tusse z’n erpel terèchte kwaam. Doar dorstte ‘m gen man te gôn hoale!

Ok èster gen voetballe waar èn we de pôrt dicht han, wôn die verrekte jong toch gôn speule. Ik gaaf doar niks um. Ik he verschèejene van die kortôrre over de pôrt heene geholpe. Mar ès de pliessie ze zaag, waare ze de nasjenaale. Ik zie Van der Hoeven èn Van d’n Bèrg nog achter Bertjes van Kareltje Akkermans ôn doen. Die kos ‘t nie hèejse mi z’n korte pôtjes. Hij he d’n helle woensdagmiddeg op ‘t pliessieburro onder ‘t gementehuis strafregels zitte schrijve.!

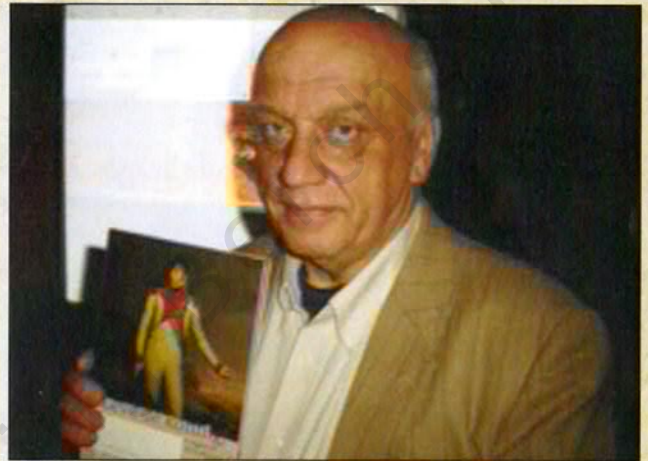
Mar ok mittie groewte laabusse hek 't iejn èn aander meegemakt. Vurrall mi de kermus. Dan ginge ze be mijn mi 'n mèijdje stôn te vrèije. D'r wörde wè afgehaffelt èn uit de krop gevoejerd. Èn liege dè ze dinne. Zôn mèijdje mende dèsse in d'n himmel kwaam. Mar dè waar mar efkes. Nôdderhaand hek 'r nog wel is iejn huure zegge: "Traawe, dës nèt ès in oew boks zèèke. Tis efkes wèèrrum, mar lang kaaw!" Toen Bèrge Sport nor d'n Osseweg ging, wörden 't amôl anders. Alliejn d'n hond van Kareltjes, hullieje Monty, zèkte nog alle daag teege m'n ôn. Èn Marie van Sjaak Sijnen he nog unne wasdroad ôn mijn vaast gemakt, umdè Sjaak 't verrekte die kepotte waspoal te make. Vur de rest zaag ik alliejn nog mar gèète. Van die klèèn be Sjaake in zonnen hof èn 'n groewte witte be 't Wit Gele Kruis; 'n juffrouw. Èn toe de Bèrchplôts 'r kwaam, zaag gen man me mer stôn!

Ik ben d'r nou vijf'n zuuventig, mar 't ha wènnig geschild of ik waar d'r al nie mer geweest. Ik ben nog 'n joar of 'n ding op 't Tuurènd in de koast geweest, be d'n Boei. Doar zek wel wè bekômme. Mar ja, tis toch 't Tuurènd èn ik ben d'r enne van geenèend, dus ik ze blèij dèk wir trug ben. Èn nou stòk op 't môiste plèkske dè 't aaw voetbalvèld ôit gehaad he; de penantiestip. Èst ôn mijn li, nog wel honderd joar!

Riny boeijen

Lezing : 6 november, Hans van den Eeden, Koning Lodewijk Napoleon op reis door Brabant in 1809.

In deze lezing ging Hans van Eeden in op de situatie van Brabant in 1809. Daarna beschreef hij het doel, de opzet, het verloop en het resultaat van de reis van koning Lodewijk Napoleon. Tijdens deze reis die op 13 april 1809 begon in Grave en eindigde op 18 mei 1809, in Middelburg, heeft Lodewijk Napoleon, de eerste koning van Holland, nagenoeg het gehele departement Brabant bezocht. De lezing was interessant en er werd geboeid geluisterd door de 35 aanwezigen.

Nieuw Oorlogsmonument Berghem.

Aangezien het oude gemeentehuis in particuliere handen is gekomen, gaat Heemkundevereniging Berchs-Heem zich sterk maken voor een nieuw oorlogsmonument op een andere plaats in onze gemeenschap. Er is een commissie samengesteld: vanuit onze vereniging, Willy van Erp, Gerard Hoeks, Lambert van Hintum, namens de commissie 4-5 mei, Marijke Boeijen, en namens de dorpsraad, Bert van Deurzen en Jan van Leest. Gerard van der Linden is tijdelijk voorzitter van deze commissie. Zij zullen gaan uitzoeken wie dit monument gaat maken en kijken naar de juiste plaats in onze dorp. De eerste vergadering heeft plaatsgevonden. Het streven is om op 4 mei 2015 e.e.a. gerealiseerd te hebben omdat het dan 70 jaar na de bevrijding is. Wij houden u op de hoogte van de stand van zaken.

Rabo Clubkas Campagne

Kom in actie, dat was de oproep die Berchs-Heem heeft gedaan aan u als lid om te stemmen op onze vereniging tijdens de Rabo Clubkas Campagne. Wij willen het geld dat ter beschikking komt gebruiken voor een nieuw op te richten oorlogsmonument. Het door U bij elkaar gestemde bedrag tijdens de Clubkas Campagne bedraagt € 780,--. Onze hartelijke dank hiervoor..

Boekenhoek

Nog steeds te koop bij 'Berchs Heem' tijdens openstelling: *Berchse Saldaote in Indië*, de belevenissen van 57 Bergse jongens in voormalig Nederlands Indië, € 20,-.

Hanna, is ut iite verrig, het officiële Bergse woordenboek, € 20,-.

Lagerdonk en Verhaaltjes van Joris, twee Brabantse boeken van meesterverteller Joris Bogaers, samen voor € 15,--.

Vruuger café.

Mocht u een interessante gast weten voor het Vruuger café, geeft het dan door aan Gerard Hoeks of aan de secretaris van Berchs-Heem. Vruuger café heeft een eigen foto-album op onze website; www.berchs-heem.nl; Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Gerard Hoeks of Ria Boeijen.

Oproep Vagevenster.

De redactie van het Vagevenster verzoekt leden van Berchs-Heem een verhaal te schrijven voor het Vagevenster. Deze verhalen zouden over het verleden kunnen gaan maar ook recentere verhalen zijn welkom. Het verhaal zal wel over Berghem of omgeving of over een Berghemse inwoner moeten gaan. Schroom niet, uw bijdrage kan zeker de moeite waard zijn en voor eenieder interessant zijn om te lezen. Secretaris, info@berchs-heem.nl.

Lezing: Gezin XXL door Ad Rooms.

Donderdag 11 december was Ad Rooms van Bergen op Zoom naar Berghem gekomen om zijn lezing te houden over gezin XXL. Ad Rooms vertelde in zijn inleiding hoe hij ertoe gekomen was om deze lezing te houden bij De Merx.

Het was gezellig druk en vol in de Platanus.

Bij binnenkomst was er koffie met krentenbrood. Iedereen kent wel een groot gezin in zijn of haar directe omgeving maar weinigen weten hoe het er in zo'n gezin aan toe ging. Ad heeft er onderzoek naar gedaan. Het blijkt dat er geen vaste vormen zijn, over het hoe het er overal aan toe ging. Het ging in elk groot gezin anders. Ieder had zo zijn eigen oplossing en aanpassing getroffen om alles naar behoren te laten verlopen. Over het algemeen was men zeer creatief stelde hij vast. Met mooie foto's ondersteunde hij zijn verhaal. De 45 aanwezigen hebben genoten van een mooie lezing.

Foto's Gerard van der Linden.

					V					
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

					r	
--	--	--	--	--	---	--

				O	
--	--	--	--	---	--

					1	
--	--	--	--	--	---	--

					ij	
--	--	--	--	--	----	--

				k					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

					k	
--	--	--	--	--	---	--

e

					r	
--	--	--	--	--	---	--

					S	
--	--	--	--	--	---	--

					t		
--	--	--	--	--	---	--	--

						f		
--	--	--	--	--	--	---	--	--

		e							
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

						e	
--	--	--	--	--	--	---	--

[illegible]

			t						
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

[illegible]

			n			
--	--	--	---	--	--	--

[illegible]

					e	
					e	

				1	
--	--	--	--	---	--

				u		

[illegible]

				k					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

					i					
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

[illegible]

				e						
				n						

	i				

					e			
--	--	--	--	--	---	--	--	--

					u			
--	--	--	--	--	---	--	--	--

[illegible][illegible]

				j			
		a					

				a			

			r		
--	--	--	---	--	--

benedens

Na controle krijgt u uw Tussedurke weer terug.

Nieuwjaarsreceptie 2015.

Wij wensen u fijne feestdagen en een gezond en gelukkig 2015. We hopen u te mogen begroeten op onze nieuwjaarsreceptie, op zondag 4 januari, van 14.30 tot 16.30uur, in den Herd van verzorgingshuis de Wilberthof.

*Berchs-Heem wenst u
fijne feestdagen,
een gezond, gelukkig en
mooi heemkundejaar 2015*